

Møde i Energisparerådet den 4. april 2016

Deltagelse af Energisparerådets medlemmer på mødet:

Lone Møller Sørensen, Formand
Kamilla Thingvad, Dansk Energi
Torben Kaas, Dansk Byggeri
Søren Büchmann Petersen, Dansk Erhverv
Søren Dyck-Madsen, Det Økologiske Råd
Anne Lund Andersen, Dansk Industri
Dorte Nørregaard Larsen, Energiforum Danmark
Kern Lærkholm Petersen, Forbrugerrådet
Niels Bahnsen, FRI
Henrik Lilja, Håndværksrådet
Birthe Rytter Hansen, KL
Peter Stigsgaard, Energi- og Olieforum
Simon Rasmussen, TEKNIQ
Nils Elmegaard, Landbrug og Fødevarer
Janus Hendrichsen, Energitjenesten

Ikke til stede:

Marianne Bender, Energitjenesten
Per Heiselberg, Aalborg Universitet
Frits Møller Andersen, RISØ DTU
Louise Overvad Jensen, Dansk Fjernvarme
Mette Hansen, Naturgasselskaberne

Øvrige deltagere:

Renato Ezban, Energistyrelsen
Astrid Rathe, Energistyrelsen
Peter Nielsen, Energistyrelsen
Maria Rizzo, Energistyrelsen
Tina Sommer Kristensen, Energistyrelsen
Christina Burgos Nittegaard, Energistyrelsen

1. Velkomst og introduktion ved Formanden

Formanden bød velkommen til Energisparerådets ekstraordinære møde, som var blevet aftalt pga. det tidligere fremsatte lovforslag om at omdanne rådet til en paneltilgang.

Der var fremsendt dagsordenen forud for mødet. Der var modtaget afbud fra Marianne Bender fra Energitjenesten forud for mødet. Hun blev suppleret af Janus Hendrichsen. Der var ligeledes modtaget afbud fra Per Heiselberg (Aalborg Universitet), Louise Overvad Jensen (Dansk Fjernvarme) og Mette Hansen (naturgasselskaberne).

Dagsordenen blev godkendt uden nogen kommentarer.

Formanden orienterede rådet om, at REO har ønsket at træde helt ud af Energisparerådet. Thomas Schoubye Poulsen fra REO har i en mail til rådet begrundet udtrædelsen med, at REO har begrænset ressourcer til rådgivning i foreningen. Herudover har Energisparerådet vist sig at være af perifer betydning for REOs fokus, da de primært beskæftiger sig med energiproduktion.

2. Kort status på energi-aftalen mellem regeringen og KL/regionerne

Renato Ezban, Energistyrelsen redegjorde kort for status på den frivillige energiaftale mellem regeringen og kommuner/Regioner. Ideen bag aftalerne er, at kommuner/Regioner i aftalerne erklærer at gennemføre en energispareindsats samtidigt med, at regeringen forpligter sig til at støtte indsatsen for besparelser i kommuner og regioner.

Energistyrelsen har lagt op til en række aktiviteter, som der kan indgås aftale om. Herunder kan fremhæves energimærkningen af kommunale og regionale bygninger samt værktøjer til at fremme energibesparelser. KL har senest fremsat ønske om, at regeringen som modydelse for en aftale tilvejebringer bedre rammer for gennemførelse af energieffektiviseringer i kommunerne, da bl.a. omprioriteringsbidraget skaber økonomiske udfordringer for mange kommuner.

3. Orientering om lovforslag om omdannelse af Energisparerådet

Astrid Rathe, kontorchef i Energistyrelsen, henledte opmærksomheden på, at rådet allerede i forbindelse med mødeindkaldelsen til mødet udsendt den 16. marts blev orienteret om, at omdannelsen af Energisparerådet havde været på dagsordenen på forligskredsmødet den 15. marts 2016, hvor det blev aftalt, at lovforslaget ikke skulle fremsættes i indeværende samling.

Astrid uddybede, at ministeren tidligere havde aftalt med forligskredsen, at den endelige beslutning om fremsættelse af lovforslaget skulle afvente høringssvarene, hvorfor sagen var på dagsordenen for forligskredsmødet den 15. marts. På forligskredsmødet havde der været enighed om ikke at fremsætte lovforslaget i sin nuværende form i indeværende samling. Det er ministerens opfattelse, at rådets medlemmer og øvrige interessenter på området også skal kunne se en merværdi i en omdannelse af rådet til paneler, hvilket ministeren på baggrund af høringssvarene kunne konstatere, ikke er tilfældet. Ministeren har derfor valgt at trække lovforslaget fra lovprogrammet. Med bortfald af lovforslaget vil Energisparerådet fremadrettet fortsætte inden for de samme lovbundne rammer som hidtil.

Astrid påpegede, at det indebærer, at der skal igangsættes en proces, hvor der skal foretages en udpegning af medlemmer og formand inden udgangen af september, da medlemmers og formandens udpegningsperiode udløber 30. september 2016. Det vil også være nødvendigt med en mindre opdatering af kommissoriet/forretningsordenen, da kommissoriet/forretningsordenen bl.a. foreskriver, at rådet skal kommentere på det nedlagte Center for Energibesparelsers handlingsplaner.

Med henvisning til lovgrundlaget orienterede Astrid om, at det er ministeren, der udpeger formand og medlemmer af rådet såvel som fastlægger rådets forretningsorden og/eller godkender kommissoriet for rådet. Valg af formand (ved genudpegning såvel som nyudpegning) skal godkendes af regeringens ansættelsesudvalg, hvorfor processen skal iværksættes med det samme.

Astrid opfordrede rådet til at komme med eventuelle input til kommissoriet/forretningsordenen såvel som udpegning af medlemmer og formand. Fsva. sidstnævnte bør eventuelle input afgives hurtigst muligt, da processen ift. regeringens ansættelsesudvalg, endnu var lidt usikker rent tidsmæssigt. Fsva. udpegning af medlemmer i rådet var det procesmæssige udgangspunkt, at organisationerne ville blive inviteret til at indstille medlemmer af ministeren. Eventuelle input vedr. fx. niveau for medlemsdeltagelse, antal medlemmer (inden for den lovfastsatte ramme på 15-20) mv. imødeses inden medio juni. Udkast til revideret kommissorium/forretningsorden skal ligge klar ultimo juni. Astrid opfordrede derfor rådet til på mødet at træffe beslutning om organisering af arbejdet med at udarbejde input. Dette for at sikre, at rådet kunne tage endelig stilling til et konsolideret input til revideret kommissorium/forretningsorden senest på junimødet.

Det blev af et medlem bemærket, at det var nødvendigt med en dialog med Energistyrelsen om oplægget. Astrid kommenterede, at den pointe var helt i overensstemmelse med Energistyrelsens åbning for revision af kommissoriet/forretningsorden og opfordring på mødet til at organisere arbejdet med at udvikle et input.

På spørgsmål om rammerne for rådets input, i forlængelse af en længere udveksling i rådet om bredden af rådets ansvarsområde (jf. nedenfor om rådets opgaver), kommenterede Astrid, at Energistyrelsen jo ikke skulle eller kunne begrænse rådets rådgivning af hverken Energistyrelsen eller ministeren, men at det fra Energistyrelsens side er udgangspunktet, at der er tale om en mindre revidering af det eksisterende kommissorium/forretningsorden i nødvendigt omfang. Et revideret kommissorium/forretningsorden vil have samme omfang, som i dag og være forpligtende i samme omfang – dog under henvisning til de afgivne hørings svar og tidligere drøftelser i rådet, hvor ønsker om klarere rollebeskrivelse, fokus på timing af inddragelse mv. kunne være relevant. I forbindelse med spørgsmål om rammerne for revisionen, kommenterede Astrid ligeledes på forskellen mellem forretningsorden og kommissorium og henviste i øvrigt til loven. I loven er der fastsat nogle af de formmæssige rammer, men de resterende rammer fremgår af forretningsorden/kommissoriet sammen med en uddybning af formålsparagraffen, som typisk kendetegner et kommissorium. Derimod er der ikke fastsat en forretningsorden, som typisk uddyber og fastsætter de formmæssige rammer. Energistyrelsen var ved at afklare en række formalia, herunder spørgsmålet om form (kommissorium eller forretningsorden) mhp fremadrettet at sikre fuld overensstemmelse med loven.

Astrid opfordrede til, at rådet fokuserede på konkrete input til indholdet og at formalia vedr. hvilken type af dokument, der ville blive tale om kunne håndteres separat.

Mht. den fremadrettede proces blev der er aftalt følgende:

- Da tidshorisonten er relativt kort, er det vigtigt at fokusere på output fra rådet med det samme, herunder kunne der ses på hørings svar fra rådet.

- Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af DI, DFE, DØR, DE, Håndværksrådet og FRI. De er ansvarlige for udarbejdelse af udkast til input til et fremtidigt kommissorium/forretningsorden. Arbejdsgruppen kan løbende søge at afklare delelementer og søge indspark fra rådet skriftligt.
- Det blev forslået, at arbejdsgruppen først definerer en struktur for inputtet, som rådet kan kommentere på – og derefter kan tekst/budskaber fyldes ud.
- Der var drøftelser om formen for arbejdsgruppens møder – herunder at de kunne kommunikere både elektronisk og ved møder. Arbejdsgruppen definerer form og rammer for deres samarbejde nærmere.
- Der afholdes op til to møder i rådet inden sommerferien. Efter datoinput fra arbejdsgruppen reserveres der 1½ time til et møde til maj, hvor kun udkast til input til revideret kommissorium/forretningsorden er på dagsordenen, hvis arbejdsgruppen er nået langt nok. Sekretariatet udsender en doodle efter datoinput fra arbejdsgruppen, så der kan findes en dato, hvor flest mulige medlemmer kan deltage. Der afholdes ordinært møde i juni, hvor rådets endelig input til kommissorium/forretningsorden besluttet.

Rådets opgaver

Rådet havde ved mødet nogle indledende drøftelser om tolkning af rådets formål og fremtidige opgaver for rådet.

På den ene side blev fremført ønsker om, at genoverveje formålet med at spare på energien i lyset af VE-udbygningen/en anderledes sammensat energiforsyning end tidligere, herunder at det ikke er et mål i sig selv at spare på energien, men alene et middel til at sikre CO₂-reduktion. Flere fremførte således, at det giver god mening at se differentieret på forskellige typer af energibesparelser. Herunder kunne f.eks. olie- og gasbesparelser have en anden vægtning end besparelser fra VE. Det blev også foreslået, at man kunne se nærmere på affaldssektoren.

På den anden side fremhævede andre i rådet, at energieffektivisering er en selvstændig målsætning, og at fokusering på struktur af forsyningssektoren og CO₂- reduktioner hører til i Klimarådet og ikke Energisparerådet. Da rådet er et "Energispare"-råd, er opgaven primært er at se på forbrugssiden. Forbrugerne kan ikke se, hvor energien kommer fra, og den omtalte differentiering af energikilder giver - set fra forbrugssiden - ikke mening.

4. Energimærkning af produkter

Rådet havde på forhånd modtaget et oplæg omkring energieffektivisering af apparater og revision af energimærkningsdirektivet. Peter Nielsen fra Energistyrelsen stod for præsentationen. Peter fremhævede bl.a.:

Husholdningernes elforbrug til apparater er steget siden 1990, men energiforbruget for de specifikke apparater er faldet (TVer er undtagelsen). Energimærkning medfører energiforbedringer i små skridt, og det blev bemærket, at de mest energieffektive apparater ikke er dyrere pga. de er mere energieffektive.

Det eksisterer i dag en højere mærkning/karakter end A på produkter, og det skaber forvirring. Forbrugeren tror således, at A er bedst, og at forskellen ml A+ og A++ er mindre end f.eks.

forskellen mellem A og B. Der forventes i 2016 en afklaring omkring de fremtidige klasser. Det skal bl.a. afklares, hvordan og hvor hurtigt man skal reskalere, når man dropper klasserne A+++, A++ og A+.

Industriens konkurrenceevne er blevet forbedret med indførelsen af minimumskrav til produkternes energieffektivitet og energimærkningen. Det er nødvendigt, at mærkning sker på internationalt niveau, fordi det er en forudsætning for, at mærkningen kan fungere omkostningseffektivt for ordninger, der har et stort markedsgrundlag.

Mens energimærkning giver en "karakter" for energieffektiviteten går Ecodesign ud på at sætte minimumskrav til EE. Det betyder, at nogle produkter med tiden bliver udelukket fra markedet. Energistyrelsen gennemførte for et par år siden en analyse, som viste, at effekten af ecodesign og energimærkning af produkter i 2020 i forhold til BAU vil være en energibesparelse, som svarer til ca. 5% af det endelige energiforbrug i Danmark i forhold til 2013.

De nuværende forordninger indeholder meget få livscyklusvurderinger, men på f.x. tv-området arbejder man på at stille sådanne krav. Kommissionen foreslår således, at alle plastikkomponenter i tv skal mærkes, og at det skal være let for genbrugsvirksomheder at skrotte kasserede tv. EU er generelt på vej over i en cirkulær tankegang, og det vil også berøre energimærkning af produkter.

Peter fortalte, at Danmark i form af Energistyrelsen deltager i EU – arbejder på området. Det blev vist, at det kan være en langsommelig affære, da beslutninger om energimærkning af et produkt skal igennem mange fora, analyser og beslutninger. Energistyrelsen arbejder altid i alliancer med ligesindede lande i EU, så det sikres, at Danmark får en mere tungvejende stemme. Energistyrelsen inddrager både danske producenter og interessegrupper i arbejdet, inden forordningernes krav fastlægges. Efter offentliggørelse af forordninger udsender styrelsen vejledninger til producenter, som producerer eller importere produkter, der er opfattet af ny lovgivning. Derudover udarbejder Energistyrelsen pjecer til forbrugerne og informere via sparEnergi og ens.dk. Energistyrelsen har også ansvar for at kontrollere, at produkterne overholder kravene og af butikkernes anvendelse af energimærket.

5. Stikprøvekontroller i forbindelse med energiselskabernes energispareindsats

På opfordring fra rådet fremlagde Energistyrelsen ved Maria Christina Rizzo et oplæg om stikprøvekontrol i forbindelse med energiselskabernes energispareindsats i 2014.

Der henvises til vedlagte oplæg (PP), som blev anvendt på mødet.

Stikprøvekontrollen 2014 omfattede besøg hos 10 udvalgte energiselskaber samt gennemgang af dokumentation for indberettede besparelser fra 9 af de 10 selskaber. Det 10. selskab havde ikke indberettet energibesparelser i 2014, og det blev derfor udelukkende vurderet i forhold til deres kvalitetssikringsprocedurer.

Ved stikprøvekontrollen 2014 er der udtaget 150 sager svarende til 3 % af de udvalgte energiselskabers energispare-sager og omfattende 21 % af de 10 selskabers samlede indberettede MWh i 2014. Der er fundet fejl i 55 sager ud af de 150 udvalgte sager, herunder bemærkede

Energistyrelsens, at 90 % af de MWh, som Energistyrelse havde anmodet selskaberne om at korrigerer stammer fra ledningsoptimeringsprojekter. De første 100 sager er udtrukket tilfældigt blandt de 10 udvalgte selskaber, mens de resterende 50 sager er udtrukket på baggrund af erfaringerne fra de første 100 sager for at undersøge, om der er tale om systematiske fejl i selskabernes administration af ordningen. Der er fundet en højere fejlprocent i 2. runde (42 % mod 34 %), men der er ikke fundet et egentligt mønster i fejltypene.

Der er få tilfælde, hvor der er tale om grovere fejl i opgørelse af energibesparelsen, mens der i en væsentlig del af sager med fejl er tale om sjusk og manglende systematik i håndteringen af energispareindsatsen. Fx. i form af manglende bekræftelse fra slutbruger på mindre projekter, der opgøres specifikt, manglende styr på rækkefølgen i aftaler mellem slutbruger/aktør/energisekskab og anvendelse af nøgletalsværdier uden yderligere dokumentation.

På baggrund af den endelige rapport har Energistyrelsen udsendt opfølgingsbreve til de 10 omfattede selskaber med instruktioner om, hvilke konkrete korrektioner selskaberne skal foretage i forbindelse med den kommende indberetning for 2015 samt anbefalinger til justeringer af procedurer i forbindelse med håndtering af energispareindsatsen hos selskaberne. Selskaberne skal efterfølgende sende dokumentation til Energistyrelsen om gennemførte korrektioner.

Mht. det fremadrettede bemærkede Maria, at man i forbindelse med de nuværende forhandlinger om en ny aftaletekst er enige med brancheforeningerne om, at kvaliteten af indberetningerne skal blive bedre via bl.a. præcisering af aftaleteksten, øgede krav til selskabernes audits, bedre sikring mod dobbelttælling mellem selskaberne, udvidet og styrket stikprøvekontrol mm. Flere repræsentanter fra Energisekskaberne bekræftede pointen om øget kvalitetskontrol.

I forbindelse med oplægget havde rådet en række kommentarer, som i hovedtræk er gengivet nedenfor:

- Det blev fra rådet kommenterede, at man burde have udtrukket et nyt selskab til kontrol eller taget tidligere indberettede sager fra selskab 7, der ikke havde indberettet besparelser i 2014, ud til kontrol. Energistyrelsen bemærkede hertil, at stikprøven tilfældigt udvælger selskaber (herunder også selskaber uden indrapportering) samt, at stikprøven begrænser sig til 2014 (ikke går tilbage i tid til fx 2012). Samt at der ikke er regler om, hvor mange selskaber, stikprøverne skal omfatte. Energistyrelsen opfordrede til en efterfølgende dialog specifikt om dette ene tilfælde, hvis nogen fandt behov.
- Flere medlemmer spurgte, om fejlene altid var udtryk for, at de bliver indrapporteret for mange store besparelser. Energistyrelsens bemærkede, at erfaringen viser, at afvigelse ikke er retningsmæssigt entydige - altså at de indberettede besparelser både er for store og for små i forhold til de reelt realiserede besparelser – samt at der i nærværende kontrol ikke er lavet en specifik opgørelse over dette. Det blev bemærkede i forlængelse heraf, at der arbejdes intensivt på opstramning generelt, og at nogle selskaber er underkastet både internt og eksternt audit. Erfaringer fra nogle selskaber viser, at der er meget lidt at komme efter. Repræsentanter for Energisekskaberne bekræftede fokus på bedre kvalitetssikring blandt aftaleparterne (jf. ovenfor) og bemærkede, at kvalitetssikring i sagens natur er et fordyrende element, men at tillid til ordningen er vigtig – også for

aftaleparterne. Generelt må der opfordres til at kontakte interesseorganisationerne, hvis man kender til snyd eller tvivlsomme sager. Det blev fra rådet kommenterede, at der eksempelvis kunne være krav til, at projekter af en vis størrelse skal igennem verifikationsenheden. Hertil blev det kommenterede, at det havde været drøftet blandt aftaleparterne ifm. forhandlingerne om en ny aftale, og man var ikke afvisende heroverfor.

- Der blev spurgt ind til straf og sanktioner mod de selskaber, som man undersøger og finder fejl hos i stikprøverne. Energistyrelsen bemærkede, at hensigten med stikprøvekontrollerne er at kontrollere om selskaberne indsats og dokumentation heraf lever op til kravene i aftalen Energistyrelsen henviste i øvrigt til, at der er tale om en frivillig ordning, hvorfor bøder og påbud som udgangspunkt ikke er mulig. Ydermere blev der henvist til eksempler på erstatningssager ml. aktører og energiselskaber. På opfølgende spørgsmål til, om det betød, at det reelt er omkostningsfrit at begå fejl under ordningen, bemærkede Energistyrelsen, at brancherne har mulighed for at ekskludere et selskab fra aftalen, hvorefter Energistyrelsen kan håndtere selskabets forpligtelse under bekendtgørelsen og gøre brug af de sanktionsmekanismer, der her gør sig gældende.
- Der blev spurgt til, om også benchmarken bliver korrigeret på baggrund af stikprøvekontrollen. Energistyrelsen bemærkede, at benchmarken ikke bliver korrigeret, men at selskabernes målopfyldelse gør. Energistyrelsen bemærkede videre, at systemet i udgangspunktet beror på tillid til de revisorpåregnede regnskaber, der er krav om fsva. selskabernes opgørelse af omkostningerne. Et medlem udtrykte i den forbindelse ønske om på næste møde, at få yderligere information om forløbet omkring indberetning af omkostninger til energibesparelser. Hertil bemærkede Energistyrelsen, at der her primært var tale om Energitilsynets ansvarsområde, hvorfor Energistyrelsen ikke umiddelbart kunne bekræfte mulighed herfor, men eventuelt kunne tage kontakt til Energitilsynet. Det blev fra rådet bemærket i forlængelse her af, at der også var grund til at overveje, om rådet burde gå yderligere i dybden med energiselskabernes energispareindsats værende ét ud af mange områder, rådet havde til formål at beskæftige sig med.
- Rådet besluttede, at de vil arbejde på at komme med anbefalinger til forbedring af kvaliteten for indberetning af energibesparelser.

6. Kommende møder i Energisparerådet

Det næste møde i Energisparerådet afholdes i midten af maj. Arbejdsgruppen kommer med forslag til Energistyrelsen, som udsender doodle til rådet. Ved mødet i maj kan rådet give input til arbejdsgruppens foreløbige oplæg.

Der afholdes også møde den *7.juni 2016*, hvor rådets input til kommissorium/forretningsorden skal endelig besluttes.

7. Evt

Intet at bemærke